

Kjak

Kári á Rógvi

*løgtingsmaður og formaður
Sjálvstýrisflokksins*

Tillukku Tryggingin – við Eikini og við frælsinum

Tryggingin tykist hava megnað at keypa sær Eik Banka. Megnaravrik og øgilt áráði má sigast. Góða eydna eiga vit øll at ynskja teimum við royndini at byggja framkomna føroyska figgarfyrítøku. (Sjálvur arbeiddi eg allar niðast í fyrítøkuni á ungum árum og

kenni meg ernan av gamla arbeidsplassi mínum).

Serliga hugtakandi er avriki, tí loftingarpolitikkur og protektionisma reistu ljótu høvuðr síni, og fleiri royndu at trýsta skattgjaldaran við í hesa vinnufyrítøku. Tibetur var hetta av ongum.

Fólk eru altíð ørkymlaði

av tilgongdini í marknaðarbúskapi, tá ið fyrítøkur ganga til grundar og so reisast úr øskuni aftur við nýggjum eigarum og tillagaðum bygnaði. Ringt er ofta at skilja, at fyrítøkur mugu doyggja fyri at aftur at kunna liva – og ringt er at skilja, at vit samanlagt vera verri

fyrí bæði í kappingarføri og vælferð, um vit lofta fyrítøkum, og um vit lata leka ov nógv millum alment og privat. Men nú er vón fyrí, at vit sleppa úr politiskari uppílegging í vinnulív.

Sjálvstýrisflokkurin er alfegin um álit sítt á privata fyrítakssemi, álit sítt á evnini

hjá føroyskum fyrítøkum at skapa búskap og vælferð. Sjálvt í ringum tíðum vísti hetta álit seg væl grundað.

Vit mugu minnst til, at øll ið virka og virðismetast av øðrum skapa búskapin, eisini tey ið tryggja, figgja og gera iløgur. Vit síggja nú fyrí okkum sterka og óhefta

figgjarfyrítøku – hjartaliga tillukku og góða eydna við tí, sum tit duga best – nú mugu vit í almenna bygnaðinum gera okkara part líka so væl. Tillukku eisini við árræði og frælsi tykkara at reka fría og frælsa vinnu!

Heðin Mortensen

borgarstjóri

Góða mamma, tað var ikki eg sum hækkaði elprísirnar...

Tað er helst torført at koma út í fjølmiðlarnar at umbera, at mann hevur lagt stór avgjöld á vanliga brúkaran. Og hóast borgarstjórin í Klaksvík, Gunvá við Keldu, hevði allar møguleikar at forða prishækkingini og at áleggja SEV at endurskoða sín iløgu- og rakstrarpolitikk, so valdi hon at atkvøða fyrí – tí “tað ber ikki til at sleppa undan prishækkingum”, sum hon málber seg

Eg veit sjálvandi ikki, hvar borgarstjórin í Klaksvík hevur sína dagligu gongd, men hon kundi farið ein túr oman á Kósina, sum í fyrstu atløgu hevur fingið eina eykarokning upp á fyra-hundraðtúsund krónur, men roknar við eini eykarokning upp á miljónina bara í ár. Tað fer at síggjast aftur í sparingum, lægri fiskaprísi og kanska færri arbeidsplassum.

Kanska onkur sær skriftina á veggnum nú, tá stjórin á Havsbrún, eftir at hava staðfest eina eykarokning uppá hálvaaaðru miljón í ár, mælir SEV til at steðga við verandi útbyggingum, so ikki allur framburður verður køvdur. Ógvuliga rætt førir Bergur Poulsen fram, at SEV einki fær burtur úr verandi útbyggingum og bert eigur

at gera tær iløgur, sum SEV hevur ráð og pengar til.

Tað heilt løgna er, at meðan Gunvá við Keldu pástendur, at tað “ikki bar til at sleppa undan prishækkingum”, so sigur hon samstundis, at SEV nú fer til arbeiðis fyrí “mest møguliga at umgangast framhaldandi prishækkingar av el-prísinum”. Hon tykist als ikki at skilja, at henda fyrsta hækkanin bara var byrjanin av eini árliga afturvendandi prishækking, og at SEV á ongan hátt undan aðalfundinum hevði til endamáls at “umgangast framhaldandi prishækkingar”. Tvørturímóti.

Á aðalfundinum hoyrði Gunvá við Keldu helst eisini starvsfelagan Kirstin Strøm Bech greiða frá fimm virkjum í Suðuroynni, sum valla fara

at knógva undir komandi orkurokningunum.

Fyrí at síggja, hvat vit kunnu vænta næstu árin, so rindaði SEV 7,5 miljónir í avdráttum og 13 miljónir í rentum í fjør. Sambært teirra egnu metingum skal SEV um sjeý ár gjalda 67,5 miljónir í avdráttum og 65,3 miljónir í rentum. So rokningin fer at vaksa ógvuliga munandi hvørt ár.

Tá nú tað stendur fast, at SEV álegði familjum og vinnufyrítøkum í Klaksvík og um landið alt hesa eykarokning, so nyttar einki at renna undan hesum veruleika við undanførslum. Tí tað er beinleiðis ósatt, at “tað ikki bar til at sleppa undan prishækkingum”.

Vit kommunur, sum eiga SEV, mugu sum skjótast

kanna strategisku ætlaninar hjá felagnum. Vit mugu staðfesta, um SEV er á rættari leið við hesum miljardaíløgum. Kenna vit alternativini? Fáa vit nóg mikið fyrí pengarnar? Er umhvørvisligi kostnaðurin ov høgur? Og vit eiga at brúka møguleikan at steðga SEV í fyrilitaleyst at hækka kostnaðin, meðan miljardaíløgurnar bara halda fram?

Sum áður nevnt, so má ein grundleggjandi fortreyt tí vera, at iløgan rindar seg aftur og gevur tað neyðuga íkastið til raksturin av SEV. Her greitt, at tað er ikki líkamikið, hvørjar grønar orkuverkætlanir eru mest áhugaverdar at satsa uppá í framtíðini. Sambært SEV kostar sum dømi iløgan í vindorku-útbygging minni enn 1/10 av iløguni í vatn-

orku frá Víkarvatni í Norð-streymoy í mun til ta orku, sum fæst burturúr. Út frá einum reint figgjarligum og samfelagsligum sjónarmiði má spurningurin tí reisast, um hetta yvirhøvur er rættur vegur at fara?

Eg eri sannførdur um, at tað er tað ikki, og tað havi eg gjørt vart við. Á aðalfundinum havi eg kravt, at øll útbyggingarstrategiín verður endurskoðað bæði í mun til val av orkukeldum, kostnað og figging. Hetta er mál av størsta álvara, tí strategiín á borðinum er ikki figgjarliga haldbar, hvørki fyrí SEV, borgarar, fyrítøkur ella samfelagið sum heild.

Tí hava kommunurnar sum eigarar av SEV serliga ábyrgd at tryggja, at skil er í langtíðariløguætlanini

og serliga tí kostnaði, sum borgarar og vinnulív skulu rinda. Annars verður trupult at fáa tað at bera til at liva og virka í Føroyum. Og í hesum sambandi er púra greitt, at landið skal inn at figgja sín part av iløgnum eisini. Sum eigarar av SEV skulu kommunurnar eisini hyggja nærri at SEV, so at felagsskapurin bæði í mun til bygnað og virksemini er tíðarhóskandi.

Tí skal eg endurtaka, at fyrí tað, um tað hesaferð eydnaðist SEV at hækka prísirnar og tyngja byrðarnar hjá teimum nógvu í Føroyum, so er arbeiðið fyrí skilabetri ætlanum og rímiligum streymprísi í Føroyum júst byrjað!